

ANA ĐOKIĆ

Zoe.
devojčica sa
vrha
solitera

Ilustrovala
Svetlana Pavlova

— Laguna —

Copyright © 2026 by Ana Đokić

Copyright © 2026 za srpsko izdanje, LAGUNA

Mom tati.

– Ne, ne. *Mom* tati!

Čekaj malo. Može ovako:

SVIM TATAMA!

– Hajde dobro, neka ti bude.

SADRŽAJ

Nešto kao uvod	9
Princeza od Tramvaja	15
Pozovi me kući!	25
Air Madagascar	35
Anđelko, dečak sa otirača	45
Svemirke	57
Lubenica	67
Kranjske kobasice	77
Kućni ljubimac	91
Delfini među zubima	103
Moja mama je madagaskarska princeza	115
Bezglavi ljudožder iz grobnice	125
Šareno more	137
Deda Mraz	145
I na kraju... ..	157
Kraj	165

NEŠTO KAO UVOD

Ovako. Postoji jedan grad, i u njemu jedan soliter. U stvari, u gradu o kome je reč postoji mnogo solitera, ali ovaj jedan, huuuuu, taj je stvarno OGROMAN! Taj je soliter toliko visok da vam se može desiti da, ako stojite u njegovom podnožju i ako podignete glavu pokušavajući da sagledate njegov vrh, odmah padnete! Da, da. To znaju svi stanari okolnih, manjih solitera, i zato kad prolaze pored ovog ogromnog, odmah spuste glave. Za svaki slučaj! Da ne bi razbili nos. Ili kolena. Ili laktove. Ili sve zajedno.

Tako vam je to sa tom Soliterčinom. Pored njega, kao pored nekakvog džinovskog cara od betona, svi idu pognute glave.

– To nije tačno! Sad si preterala!

Ko? Ja? Ko je još čuo da pisci preteruju? Svašta! Taman posla!

– Aha. Samo se ti sad pravdaj. Preterala si, i to mnooogo puno, kad ti kažem! Valjda ja znam najbolje.

Ne, ne. *Ja* znam najbolje!

– E ne znaš!

E baš znam!

– E ne znaš!

Znam! I dosta o tome. Uostalom, ko ovde priča priču, ti ili ja?

– Ti.

Ako je tako, a tako je, onda ti treba da ćutiš!

Je l' ćutiš?

– ...

Dobro. Gde sam ono stala?

– Kod Soliterčine.

E, kako ti uspeva da govoriš ako ćutiš?!

– ...

Molim?

– ...

Mogu li sada da nastavim?

– ...

Baš ti hvala.

Dakle, pored Soliterčine se niko ne usuđuje da prođe podignute glave. Niko, osim jedne devojčice.

– E, to je već tačnije!

Ta devojčica je...

– Hrabra, genijalna, izuzetna, neponovljiva!

Ma nemoj!

Zapravo, razlog zbog kojeg ona može da pogleda uvis i da ostane na svojim mršavim nogama...

– Na svojim dugim, vitkim, manekenskim nogama!

...jeste taj što ona živi u tom najvećem od svih solitera. I to ne bilo gde, na nekom običnom petom ili sedmom spratu...

– Na sedmom spratu?

...na sedamnaestom...

– Tako nisko?

...ili dvadeset petom.

– He-he, to bi bilo da iščašiš usta od smeha!

Ne. Ona stanuje na najvišem spratu tog najvišeg solitera u ovom gradu o kojem je reč. A ko je još čuo da se nekome zavrti u glavi kada pogleda svoj rođeni dom?

– Niko!

Pa da, niko.

Dakle, sad kada sam odredila mesto radnje...

– Soliterčinu!

...i glavni lik...

– Mene!

...možemo svi zajedno da okrenemo stranicu i da pročitamo šta glavna junakinja ove knjige...

– Ja! Ja!

...radi kad ništa ne radi...

– Valjda ništa!

Šta misli...

– ...kad ništa ne mislim.

O čemu mašta, o čemu sanja, šta voli a šta ne voli, šta je nervira, šta je veseli... i tako to.

– A opis?

Kakav sad opis?

– Pa znaš ono: „Plava kovrdžava kosa koja se vuče po podu, oči boje mora prelevenog naftom, mala usta crvena kao trešnje“... Ili jagode?

Ili lubenica!

– Lubenice su zelene, neznalice!

Ko mi kaže! Iznutra su crvene, ako nisi znala! I to onako, baš kao...

– Čekaj! Nemoj sad da me prekidaš dok razmišljam o svom izgledu. Hmmm. Možda je ipak najbolje da napišeš kako je „glavna junakinja imala kao ugljen crnu kosu“, onako do pola leđa, znaš,

„koja se presijavala na mesečini, a njenim prodornim zelenim očima ništa nije moglo da promakne. Grčko-rimski nos...”

Ma daj! Zar ti nikada nisi čula da su opisi prevaziđeni? Koga još zanima kako neki lik iz knjige izgleda! Neka čitaoci zamišljaju šta hoće! Tačnije, koga hoće. To je sloboda u umetnosti, razumeš? Uostalom, izgled uopšte nije važan. Bitna je unutrašnja lepota.

– Bla, bla, bla. Zašto onda za sebe ne napišeš da imaš krive noge, bubuljičave obraze i dva zuba više od predviđenog broja, ha? Zašto to ne napišeš ako misliš da izgled nije važan?!

Slušaj, ti!

– Šta ćeš to sad tako pametno da kažeš?

Ako se i dalje budeš mešala u moje pisanje...

– Pisanje? Kakvo pisanje? Zar tu neko nešto piše? Gde je taj? Pokaži mi ga!

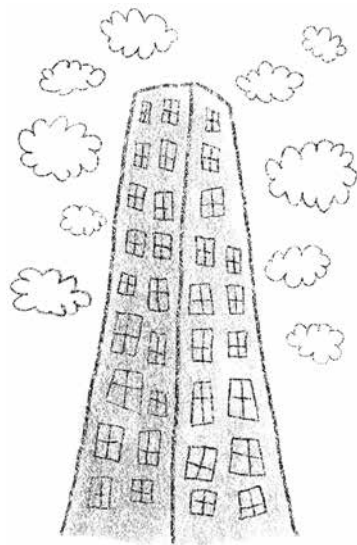
...i ako me i dalje budeš prekidala...

– Daaaa?

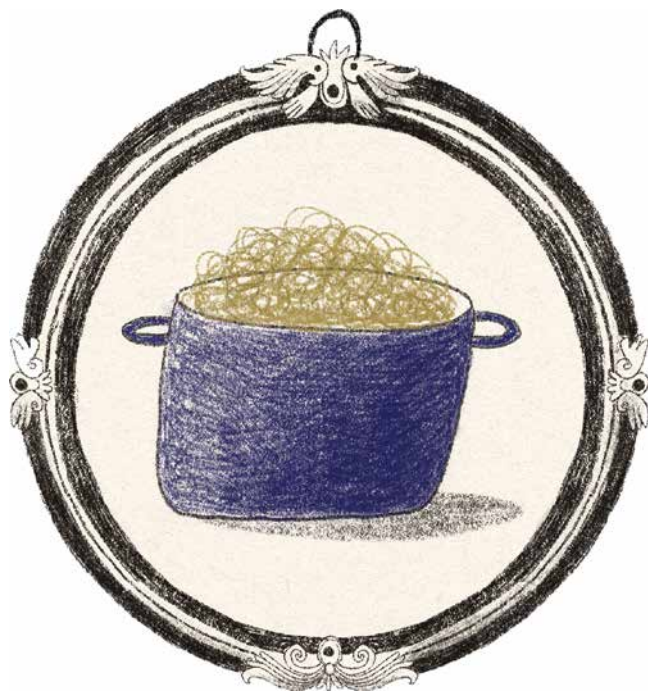
Ja ću... ja ću...

– Šta ćeš ti to, baš me zanima?!

Ja ću završiti ovaj kao uvod i ti više nećeš moći ni da zucneš. Eto!

PRINCEZA OD TRAMVAJA

Na nadmorskoj visini od otprilike dve hiljade metara (ili možda ipak koji metar niže?) stoji Zoe i kuva špagete. Naslonila se na šporret, nadnela glavu nad lonac, oseća paru koja joj se, poput nekog ljigavog svemirca, lepi za lice, i gleda kako se na površini vode stvaraju i nestaju veliki mehuri. Stvaraju i nestaju. Stvaraju i nestaju. Stvaraju i nestaju. I tako deset minuta. Ili možda petnaest? Zavisi o kakvim je špagetama reč.

Četvrtak je. Pola tri. Dan kao i svaki drugi. Običan. Najobičniji. Bar donekle. Bar drugima. Ali ne i Zoe. To nikako. Danas ona slavi rođendan!

E sad, ako vi mislite da je u onom velikom ružnom sivom ormanu u predsoblju sakriven poklon, i to zamotan u šareni papir i zavezan zlatnom mašnom, i ako mislite da se u frižideru hladi rođendanska torta od čokolade ili možda jagode, u koju su još zabodene i svećice, onda ste mnogo pogrešili. Jer Zoe ne mari za takve stvari. Uopšte!

Ali ako mislite da je njoj sasvim svejedno, i da ju je baš briga kako će da provede današnji dan, onda opet niste u pravu.

To što Zoe sada stoji u kuhinji i kuva špagete, i to što kuhinjski sat, zapravo budilnik sa dva velika metalna zvonca, pokazuje tačno dva sata i trideset minuta, to nije nimalo beznačajan podatak. Jer te špagete koje se sada bućkaju, pućkaju, klokoću i prevrću u loncu nisu obične špagete, onakve kakve jedete kada vas mrzi da nešto komplikovanije kuvate, ili kada u kući, a naročito u frižideru, nema više ni h od hrane. Ne, ne. To su najneobičnije obične špagete. Tačnije rečeno, vrlo specijalne – rođendanske špagete!

Priča o rođendanskim špagetama stara je tačno deset godina, i za Zoe je od velike, mogli bismo bez preterivanja da kažemo – životne važnosti.

A ide tačno ovako:

Bilo je to u ponedjeljak, negde oko pola tri. Tata je bio kod kuće, što je samo po sebi bilo vrlo, vrlo neobično. I mama je bila kod kuće, što je tada bilo sasvim uobičajeno, ali danas je skoro nemoguće (jer nikada ništa u životu nije baš sasvim nemoguće).

Dakle, tata i mama su sedeli za stolom u kuhinji, i dok je budilnik zvani kuhinjski sat radio TIK-TAK, TIK-TAK, TIK-TAK itd., zajedno rešavali ukrštene reči u novinama. Tata se upravo mučio razbijajući glavu kako glasi ime vulkana na Siciliji čije je prvo slovo E a poslednja dva NA, kada je mama prvo rekla:

– Joj! – a onda još i:

– Uf!

– Nije ni jedno ni drugo – odgovorio je tata ne dižući pogled sa ukrštenih reči. – Ima samo četiri slova.

Mama je još malo poćutala, zatim je spustila pogled na svoj veliki stomak, a onda je ponovo podigla glavu, pogledala tatu i rekla:

– Ljubavi, znaš, nemoj da se uzbuđuješ, ali mislim da beba hoće napolje!

U prvom trenutku tati uopšte nije bilo jasno o kakvoj je bebi reč, i zašto bi on trebalo da se uzbuđuje, ali je već u drugom trenu sve shvatio. Pocrveneo je, pozeleneo, prebledeo, skočio od stola i upravo hteo da otrči po ključeve, po kola, po mamu, i sve ih zajedno odveze brzinom svetlosti u bolnicu, kad je mama nakrivila glavu, onako kako to samo ona zna, nežno mu se nasmešila i rekla:

– Mislim da ne moramo baš toliko da žurimo. Ja bih prvo pojela špagete!

Tata je zinuo.

– Špagete – ponovila je mama.

– Molim? – zbunio se tata.

– Znaš, ono dugačko, žuto... – počela je da mu objašnjava mama, i još rukama pokazuje po vazduhu.

I tako je tata, umesto do kola, otrčao do šporeta i, iako ga je mama umirivala da ima vremena, skuvao najbrže špagete na svetu. Nisu se kuvale ni celih osam minuta! Mami su svejedno bile odlične. Bar je tako kasnije pričala.

Dok je tata još pripremao ručak, mama je uzela hemijsku olovku, okrenula novine ka sebi i rešila cele ukrštene reči. Znala je da je ime vulkana na Siciliji Etna, da se reka u Južnoj Africi zove Limpopo, a da su inicijali austrijskog skijaša HM. Samo jedno nije znala.

– Nikako ne mogu da se setim koje je to žensko ime, ima tri slova, a poslednje je E – mrmljala je mršteći se, dok je tata samo klimao glavom i ponavljao:

– Tako je, tako je!

– Šta je tako? – upitala ga je ozbiljno.

– Sve je kako ti kažeš, ljubavi! – odgovorio joj je on i sipao kečap i parmezan preko špageta (usput je kečapom zamazao i pantalone, ali to je primetio tek sutradan).

Pola sata kasnije, dok su se vozili prema bolnici, tata je u sebi stalno ponavljao: „Samo da bude dovoljno benzina! Samo da bude dovoljno benzina!“ i „Samo da ne bude gužve na ulici! Samo da ne bude gužve na ulici!“ Za to vreme, mama je neprestano vrtela u glavi: „Žensko ime od tri slova koje se završava na E? Žensko ime od tri slova koje se završava na E?“ Da ih je neko u tom trenutku video, ne bi ništa pomislio, bar ne ništa neobično, ali da je mogao da zna o čemu razmišljaju ovo dvoje odraslih ljudi na putu prema porodilištu, silno bi se zabrinuo.

U 15 časova i 45 minuta, tata se kući vratio sam. Ušao je u kuhinju polako, sasvim polako. Sklonio je novine sa stola, oprao tanjire, vratio kečap i parmezan u frižider. I upravo kada se spremao da istrese stolnjak kroz prozor, zazvonio je telefon.

– ZVRRRRRR!

Tata je zbunjeno zastao. Šta to zvoni? Budilnik? Kako? Zašto?

– ZVRRRRRR!

Telefon, tata, telefon! Javi se već jednom!

– Alo?

S druge strane (žice? Zida? Grada?) bila je mama.

– Ćao, ljubavi, ja sam! – rekla je.

Iz slušalice se u daljini čuo neki glas koji je naredio:

– Steži!

– Molim? – upitao je tata.

– Ja sam! – ponovila je mama.

– Steži! – ponovio je glas, i još dodao: – Jače!

– Alo? – rekao je tata, dok je neko nepoznat vikao:

– Hu! Hu! Hu!

– Ja sam, ljubavi! Ja sam! Zar si me već zaboravio? – upitala je mama, sad već pomalo ljutito.

– A, ti si! Gde si? Šta radiš? – upitao je tata.

To baš i nije bilo mnogo pametno pitanje, priznaćete i sami.

– U porodilištu sam, gde bih bila?! – odgovorila je mama.

– Pa, kako si?

I od glupog ima gluplje, zar ne?

– Dobro. Zapravo, obe smo super! – zakikotala se mama.

U tom trenutku tata se ipak zapitao da li je s mamom sve u redu i čvrsto odlučio da odmah ode nazad u bolnicu, kad je mama nastavila:

– Znaš, ono žensko ime od tri slova, ono koje se završava na E...
To je ZOE!

Dok se iz telefonske slušalice čulo još samo:

– TU-TUUUUU... TU-TUUUUU... TU-TUUUU...,
tata je ponavljao:

– Zoe? Zoe? Hm, Zoe – i ništa mu nije bilo jasno.

A onda mu je sinulo. U drugom trenutku. Kao i obično.

– ZOE!!! – viknuo je tako da su ga čule sve komšije, tamo dole čak do dvadeset trećeg sprata.

– Zoe – ponovio je još jednom, ovog puta samo za sebe.

Sa osmehom na usnama (u tom je trenutku izgledao kao glavni junak nekog holivudskog filma, ili bar kao neko ko reklamira pastu za zube), uputio se pravo prema velikom ružnom sivom ormanu u predsoblju. Otvorio ga je (pritom je na njega sa gornje police palo sedam maminih čarapa, dva džempera i njena bela svilena bluza za specijalne prilike. Mama nikada nije bila preterano uredna, ali to joj je u ovom svečanom trenutku bilo oprošteno) i uzeo svoju plavu tramvajsku kapu.

Zatim je istrčao iz stana i iz kuće (kuće? kakve sad kuće? Iz Soliterčine! A za to „istrčavanje“ trebalo mu je punih deset minuta, koliko je potrebno liftu da se spusti tamo daleko dole, na zemlju, među ljude). Uskočio je u prvi tramvaj (onako, figurativno rečeno, a možda je i stvarno uskočio, ko to može da zna?!). Bila je to dvojka.

Kasnije je tata prešao u peticu. Pa u desetku. U jedanaesticu. U trinaesticu. U sedmicu. I tako redom. Drugim rečima, tata je obi-šao sve tramvaje u gradu! I svi su tramvaji veselo zvonili, želeći dobrodošlicu njegovoj tek rođenoj ćerki.

– Nikada nisam bio tako srećan i ponosan što sam baš vozač tramvaja, a ne tamo neki pevač ili fudbaler! – često je kasnije govorio.

Zoe se nasmeši.

– Kome još tramvaji zvone na rođenju? Nikome! Samo meni! Moglo bi se reći da sam ja tramvajska princeza. Ili još bolje – Princeza od Tramvaja!

Zoe pogleda na kuhinjski budilnik sa dva velika metalna zvonca. Bilo je vreme da procedi špagete. To je mrzela da radi. Uvek se bojala da se ne opeče. Uglavnom, bez muke nema nauke. Ili tako nekako. Isprala ih je pod mlazom mlake vode, stavila u tanjir, prelila kečapom, posula parmezanom i sela za sto.

– E pa, Zoe, prijatno! – rekla je naglas, uzela svoj omiljeni strip i MLJAC, MLJAC, MLJAC, polako jela i čitala. Jela i čitala, jela i čitala, jela i čitala, jela i čitala...

Da li i vi volite da jedete i čitate u isto vreme? Nema ništa slade od toga, časna reč! Osim, možda, da jedete i gledate neki film u isto vreme. Ali ne preterano uzbudljiv, jer se onda želudac stegne pa može doći do komplikacija. Ozbiljno. Pitajte lekare. One za želudac i creva. Velika i mala. Ne, ne. Dugačka i kratka. U stvari, debela i mršava. Ili tako nekako. Naravno, čitanje u kombinaciji sa jelom dolazi u obzir samo pod uslovom da ste sami kod kuće. Inače, ne vredi.

Čekajte! Čekajte! Nemojte još da okrećete stranu! Nismo još završili priču. Budite strpljivi. Moramo da čekamo do petnaest do četiri. Brzo će to. Evo, još pet minuta.

Zoe je već odavno pročitala strip do kraja (malo kečapa je palo na sedmu stranu, tačno na lice glavne junakinje, tako da sad izgleda kao da je preterala sa sunčanjem). Oprala je tanjir. I zube. Možda.

Ona uzima sat. Kazaljke su velike. Odbrojava minute. Utrčava u svoju sobu. Otvara prozor. Odbrojava sekunde.

Tri!

Dva!!

Jedan!!!

– CIIIIIIIIIN!

– CIIIIIIIIIN!

– CIIIIIIIIIN!

Kroz prozor dopire zvonjava tramvaja.

– CIIIIIIIIIN!

– CIIIIIIIIIN!

– CIIIIIIIIIN!

Odzvanja ceo grad.

– CIIIIIIIIIN!

– CIIIIIIIIIN!

– CIIIIIIIIIN!

Zoe se smeje. Usta joj se razvlače poput najduže špagete. A tramvaji zvone, zvone, zvone. Neprekidno.

SREĆAN TI ROĐENDAN, ZOE!

